

1 grudnia 2022 r. minęła 28. rocznica śmierci Honorowej Obywatelki Torunia Wandy Szuman, nestorki toruńskiej pedagogiki, twórczyni miejscowego oddziału PCK i pionierki rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Z tej okazji jej grób na cmentarzu św. Jerzego w Toruniu przedstawiciele toruńskiego samorządu - zastępca prezydenta Adrian Mól i radny Waczyński oraz uczniowie i nauczyciele VII Liceum Ogólnokształcącego w Toruniu, któremu patronuje wybitna torunianka.

Córka znanego toruńskiego lekarza i działacza społecznego Leona Szumana, urodziła się 3 kwietnia 1890 r. Jeszcze w okresie zaborów prowadziła tajne nauczanie dla dzieci robotniczych. W czasie I wojny światowej organizowała Komitet Niesienia Pomocy Ofiarom Wojny w Królestwie Polskim. Była założycielką toruńskiego PCK, organizowała kształcenie nauczycieli języka polskiego na Pomorzu. Prowadziła prace nad przygotowaniem systemu opieki nad sierotami w Polsce. Rozpoczęła kształcenie wychowawczyń dla ochronek, żłobków i przedszkoli. Jednocześnie podjęła studia w Warszawie, wyjeżdżając na liczne staże za granicę do zakładów opiekuńczych dla sierot. Prowadziła badania naukowe nad rozwojem sierot i dzieci chowanych w izolacji. Propagowała wychowanie w rodzinie jako formę opieki nad sierotami. W

latach 1933-1939 była dyrektorką Katolickiego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Poznaniu.

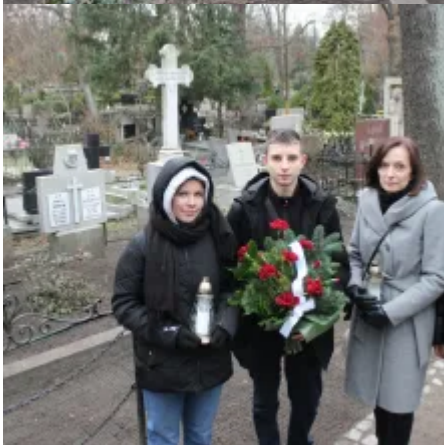
W czasie II wojny światowej ponownie podjęła tajne nauczanie, pracując jednocześnie w Polskim Komitecie Opiekuńczym. Organizowała pomoc dla rodzin więźniów i wysiedlonych po powstaniu warszawskim. Po zakończeniu wojny Wanda Szuman wróciła do Torunia z przymusowego wysiedlenia i rozpoczęła pracę w Liceum Wychowawczyń Przedszkoli i Pogotowiu Opiekuńczym. W 1952 r. przeszła na emeryturę, lecz nie przerwała pracy naukowej i badawczej. Wprowadziła do polskiej pedagogiki nowe metody i kierunki. Zajmowała się dziećmi niepełnosprawnymi, niewidomymi i głuchymi. W latach 70. upowszechniła prekursorską wówczas metodę rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez pracę artystyczną.

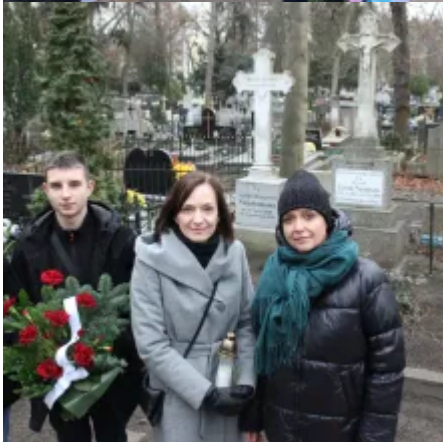
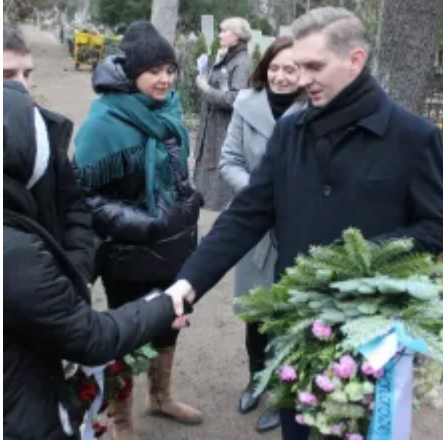
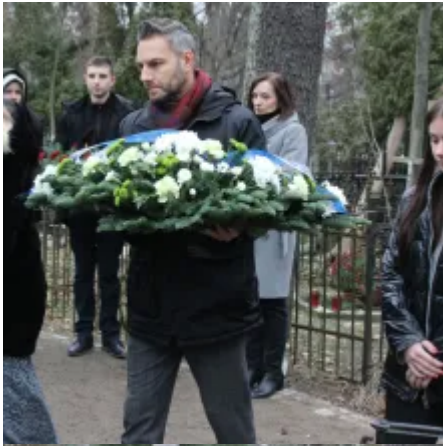
Została odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, papieskim medalem "Pro Ecclesiae et Pontifice" i Orderem Uśmiechu. W 1992 r. otrzymała Honorowe Obywatelstwo Torunia. Zmarła 1 grudnia 1994 r. w wieku 104 lat.

Fot. Adam Zakrzewski

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)